

VI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Jr 17:5-8)

Lugemine prohvet Jeremia raamatust:

Nii ütleb Issand: “Neetud olgu see mees, kes paneb oma lootuse inimeste peale, kes usub oma käsivarre jõusse ja kelle süda langeb Issandast ära. Tema on nagu põõsas lagedal; ei märka õnne tulemas, valib endale paiga paljakspõlenud kõrbepinnale, soolasele ja inimtühjale maale.

Õnnistatud olgu see mees, kes paneb oma lootuse Issanda peale ja usub Issandasse. Tema on nagu puu, mis on istutatud vee äärde, ajab oma juuri oja kaldal ega karda põuailma – tema lehed jäävad haljendama. Ning ikaldusaastal on ta mureta ega lakka vilja kandmast.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 1:1-2. 3. 4.6. R: Ps 40,5)

R: Õnnis on mees, kes paneb oma lootuse Issanda peale.

Õnnis on inimene, kes ei käi õelate nõu järele,
ei astu patuse tee peale ega istu pilkajate killas,
kes tunneb rõõmu Issanda seadusest
ja kes mõtleb tema käskudest ööl ja päeval.

R:

Tema on nagu puu, mis on istutatud voolava vee äärde
ja ta kannab vilja õigel ajal.

Tema lehed ei närbu
ning kõik, mis ta teeb, läheb korda.

R:

Kuid nii ei lähe ülekohtusel:

nad on nagu aganad, mida tuul laiali pillutab.

Sest Issand tunneb õigete teed,
aga ülekohtuste tee viib hukatusse.

R:

(Teine lugemine 1Ko15:12.16-20)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, kui Kristusest kuulutatakse, et ta on surnuist üles äratatud, kuidas siis mõned teie seast võivad öelda, et surnuist ülestõusmist ei olegi. Sest kui surnuid üles ei äratata, siis pole ka Kristus üles tõusnud. Kui aga Kristus pole üles tõusnud, siis on teie usk asjatu ja te olete ikka veel oma pattudes, ning need, kes Kristuses uinusid, on hukka saanud. Kui me paneme oma lootuse Kristuse peale üksnes selles elus, siis oleme kõigist inimestest armetumad. Aga nüüd on Kristus surnuist üles äratatud uudseviljana nende hulgast, kes on läinud magama.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 6:23ab)

Halleluuja. Rõõmustage ja hõisake,
sest teie tasu taevas on suur. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 6:17.20-26)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal, kui Jeesus oli koos kaheteistkümnega mäest alla tulnud, jäi ta lagedale peatuma. Seal oli suur hulk tema jüngreid, ja sinna voolas kokku palju inimesi kogu Juudamaalt ja Jeruusalemmast; Tüürose ja Siidoni rannamaalt.

Jeesus aga tõstis pilgu oma jüngrite peale ja ütles: “Õndsad olete teie, vaesed, sest teie päralt on jumalariik. Õndsad olete teie, kes te nüüd nälgite, sest teie peate küllalt saama. Õndsad olete teie, kes te nüüd nutate, sest teie saate naerma. Õndsad olete teie, kui inimesed teid vihkavad ja teid endi keskelt välja tõukavad ning teie nime põlu alla panevad Inimese Poja pärast. Sel päeval olge rõõmsad ja hõisake, sest vaata, teie tasu taevas on suur. Nõndasamuti tegid nende isad prohvetitele.

Kuid häda teile, rikastele, sest teil on oma lohutus juba käes. Häda teile, kes te nüüd olete täissöönud, sest teie saate nälga näha. Häda teile, kes te nüüd naerate, sest teie saate leinata ja nutta. Häda teile, kui kõik inimesed teist head räägivad, sest nii tegid teie vanemad valeprohvetitele.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad vennad ja õed, kas teie olete pühad? Kas teie olete andnud oma elu Jeesusele? Noh, ja kas te näete juba ingleid pilvedel istumas nagu linnukesi okste peal? Või on Jumal teile ilmutanud, et hoolimata sellest, mida te edaspidi oma elus teete, on igavene õndsus teile kindel ja ootab taevases külmkapis ainult veel ülessulatamist?

Veider oleks neile küsimustele jaatavalt vastata, sest Jumal meid oma õnnistustega tavaliselt nii rohkesti üle külva. Aga õndsaks saada oleks muidugi äraütlemata tore.

Samuti oleks veider otsekohe nõus olla, kui keegi küsiks: kas sina oled saatana sigitis? Kas Jumal on sind oma vihas loonud? Või kas oled sa ise oma armsa Jumala reetnud ja ära salanud ning nüüd on põrgu ainus paik, mida sa väärid?

Paraku end ise maa peal õndsate hulka arvata ei ole vist kõige targem tegu, ja samamoodi ei ole ka eriti mõistlik kaotada lootust põrgust pääseda. Kuid oma hingeõndsusse uskumine võib kergesti viltu kiskuda, kui me selle taotlemise nimel ei pinguta ega tunne hirmu hukatuse ees.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kord andnud õpetaja ühes eliitkoolis õpilastele ülesandeks kirjutada kirjand vaesuse teemal. Siis üks tüdruk kirjutas: “Meie kõik oleme väga vaesed inimesed: minu isa on vaene, minu ema on vaene, mina ja minu õde oleme vaesed; meie autojuht on vaene, meie aednik on vaene, ja vaesed on ka meie kammerteener ja viis teenijannat. Me kõik oleme vaesed inimesed...”

Tegelikult oli sel tüdrukul isegi omamoodi õigus. Kui me ei pea silmas ainult maises elus vahetult kogetut, vaid paneme tähele ka tänast lugemist Luuka evangeeliumist, kus Jeesus ütleb: häda teile, rikkastele... Tuleb välja, et rikkad on niisiis samuti vaesed, ja võivad lõpuks osutuda isegi vaesemateks kui need, kes siin maailmas puudust kannatavad.

See on tõesti mõnevõrra imelik, et igale agarale piiblilugejale jäävad silma õndsakskiitmised, aga nende vastandit, hukkamõistmisi, me lausa pealkirjadena kusagilt ei leia. Mis on selle põhjuseks?

Õndsakskiitmised on Uues Testamendis dokumenteeritud teatavasti kahes variandis: Matteuse evangeeliumis ja Luuka evangeeliumis. Tuntumad neist on Matteuse poolt Jeesuse suust üles kirjutatud ja Mäejutluse algusse paigutatud kaheksa õndsakskiitmist. Paraku jätavad need õndsakskiitmised mulje, nagu neil vastukaalu polekski – sest viited selle kohta, mis juhtub inimesega, kes õndsuseks seatud tingimustele ei vasta, ei tule seal kuigi selgelt välja. Õndsakskiitmiste järel räägib Jeesus Matteuse evangeeliumis usklike ülesandest, et nad peavad olema maa soolaks ja maailma valguseks, ning kinnitab siis oma jumalikku autoriteeti, et ta on tulnud prohvetite ettekuulutusi täitma. Seejärel keskendub ta käitumisjuhiste, mida inimesed peavad järgima – kuid hoiatus nende soovitude täitmatajätmisele järgnevate karistuste eest on pigem aimatav kui konkreetselt välja öeldud.

Luuka evangeeliumis on teisti. Seal on kogu materjal lühidalt kokku võetud: nii õndsakskuulutamised kui hukkamõistmised on taandatud neljale käitumisviisile, millel juurde kuulub ka hinnang. Need kes on leplikud, pälvivad õnnistuse, kes aga rõhuvad teisi – neid ootab karistus. Jeesus ütleb seal selgesti välja, et inimene peab olema valmis kõige eest maksma, kõige eest vastutama – miski ei tule kätte päris ilma pingutusega.

Armsad õed ja vennad, vanasõna ütleb küll, et igal asjal on kusagil ots, ainult vorstil on kaks – kuid

meil pole siiski suurt soovi sarnaneda vorstile. Üks ots meie elul tõesti on, see on algus, meie tulek siia maailma; edaspidi aga sooviksime meeleldi elada otsata ja igavesti – kuid see pole sugugi ükskõik, kas me saame kuuluma õndsakskiidetute või hukkamõistetute hulka.

Meile on antud võimalus leppida oma saatusega, mida me muuta ei saa, ning õndsam on anda kui võtta, õndsam on kannatada vaesust ja nälga selle asemel, et panna kannatama teisi, õndsam on nutta ja olla vihatud kui tuua oma vihkamisega pisarad teiste silmadesse. Aamen.